

På cykel genom drypande regnskog

Häng med till cykellandet Costa Rica. Ett land som satsar på hållbarhet, har oemotståndlig natur, tuff terräng och ihärdiga cyklister.

TEXT OCH FOTO: JOHAN AUGUSTIN

DE KÄMPAR UPPFÖR den sega asfalterade backen som aldrig vill ta slut. En långträdare flämtar Rio Hill och Danilo Agüero i hälarna. Det är morgon, i slutet av oktober när termometern visar 30 grader och luftfuktigheten påminner om en ångbastu med sina 90 procent.

Staden Jacó ligger intill Stilla havet i den centrala delen av landet. Området är mest känt för sina vågor och Jacó är en stor surfdestination, men det finns en annan aktivitet som lockar många människor i området.

Amerikanen Rio Hill är på genomresa. Han började cykla i Los Angeles och ska fortsätta genom Latinamerika till Brasilien – en resa han uppskattar kommer ta ett och ett halvt år. Målet är att "se världen utan att spendera så mycket pengar".

– Budgeten är 200 dollar i månaden, säger 28-åringen.

I Costa Rica slöt han upp med costaricanen eller "ticon" Danilo Agüero som "inte gillar pengar och lever sin dröm". De senaste sju åren har Danilo konstant cyklat till nya platser och emellanåt försörjt sig på att sälja egentillverkade souvenirer till turister. Mat, kläder och reservdelar är fastspända på cyklarna, som är specialdesignade mountainbikes – tillverkade av återvunnet material.

Rio förklarar att det är lätt att hitta billiga, ibland gratis, campingplatser och ibland får han övernatta hos lokalbefolkningen längs vägen. För att ta del av naturen undviker han stora vägar, och bäst på resan har hittills varit Centralamerikas forna Mayarrike; "Mundo Maya". De unga männen är seniga och smala. Att cykla upp till tio mil om dagen, med 50 kilo packning var, tar på krafterna.

– Vägen håller mig i form. Jag har gått ner två storlekar, skrattar Rio innan han drar iväg uppför backen. ►►

Cykling är en typ av turism som ökar i Latinamerika. Amerikanen Rio Hill (till vänster) cyklade från Los Angeles och passerade Costa Rica under sin cykelresa till Brasilien. I Costa Rica mötte han upp "ticon", en vardaglig term för infödda costaricaner, Danilo Agüero.

”Vi tvättar av svetten i ännu ett vattenfall och fortsätter på grusvägen, väjande för vassa stenar och hål.”

Costa Rica erbjuder ett tropiskt klimat, med en stor biologisk mångfald. Regnskog blandas med vulkaner, stora floder och hundratals vattenfall tillsammans med landets fredliga historia gör Costa Rica till ett spännande resmål. Turismen är den största näringen i landet.

I Jacó centrum har jag och guiden Paulo Dorati hyrt mountainbikes. Vi cyklar på grusvägarna som leder bakom staden – upp i bergen. Svetten rinner ner i ögonen som svider, luften står still och det är kvavt. Fortfarande är landskapet platt, några gamar cirklar ovanför oss på jakt efter ätbart i odlingarna som vi passerar. Vi möter Carlos Moreira som bor i Jacó och ofta cyklar i bergen med familjen och vännerna.

– Det är kul att cykla, och ett bra sätt att umgås. Det blir ungefär två timmar om dagen, säger han.

GRUSVÄGEN LUTAR ALLT SNÄVARE i en backe.

Regnskogen hänger över den gropiga vägen, som på sina håll inte liknar en väg, och erbjuder skugga med sitt ogenomträngliga lövverk. Luftfuktigheten blir allt intensivare och kläderna dryper av svett. Bitvis blir backen för tuff och vi hoppar av cyklarna och går.

Under ett stort guanacaste eller ”elefantörnträd”, som är Costa Ricas nationalträd pustar vi ut. ”Den rika kusten” är en ornitologs dröm; 900 fågelarter ryms i landet som har fem procent av jordens kända växt- och djurarter. I lövverket skymtar vi ett tukanpar, rovfåglar och hör de gälla skriken av röda arapapegojor.

Vi cyklar över en bro med en flod under, och vid ett vattenfall dricker en pojke av det forsande vattnet med hjälp av rullade blad.

Costa Rica har satsat hårt på bevarandet av naturen och redan på 1980-talet myntade regeringen begreppet ekoturism. En fjärdedel av ytan består av nationalparker, ett världsrekord, och längre upp längs vägen möter vi skogsparksförvaltare som samlar in sticklingar för att plantera trädplantorna på nya platser.

Paulo Dorati har arbetat som guide i 25 år och visar runt besökare till landets olika nationalparker. På lediga stunder cyklar han helst i bergen öster om huvudstaden San José. Cartago-bergens toppar når över 3 000 meter och klimatet är svalare än i de ångande djungler han nu tar sig igenom. Vi tvättar av svetten i ännu ett vattenfall och fortsätter på grusvägen, väjande för vassa stenar och hål.

NÄR DET BÖRJAR SKYMMMA når vi Macaw Lodge.

Marken på 400 hektar har återplanterats med inhemska trädslag och till timmer odlar man snabbväxande bambu och teak. Det är förbjudet att jaga i området och de markägare som väljer att återplantera kompenseras av regeringen.

En tystnad breder ut sig i ekolodgen – som är tillverkad i återvunnet trä. All el produceras genom solpanelerna på taket och rummen har varken luftkonditionering, tv eller eluttag. Mobilerna får i stället laddas i restaurangen. Det är även här som måltiderna,

där frukterna och grönsakerna har odlats i tillhörande växthus och odlingar, serveras. Närodlat och ekologiskt är en självklarhet, berättar kanadensiska Nathalie Lapierre som arbetar på Macaw Lodge.

– Vi odlar till och med vårt eget ris, säger hon.

Nathalie berättar om den rika naturen med fågel-livet och apor som rör sig i närheten. Hon har sett spår av pumor utanför lodgen. Så här i slutet av oktober är det fortfarande regnperiod vilket gör att det mestadels regnar på eftermiddagarna och nätterna. Vi sitter på verandan där taket skyddar mot skyfallet som drar in. Det värker i benen efter många timmars cykling, men grodornas läten i dammarna fungerar avslappnande. Inga ljus mot himlen, det är helt svart. Enbart vildmark.

I gryningen hörs revirtrogna vrålor på flera kilometers avstånd. En naturlig väckarklocka som i stunden inte kan kännas mer rätt. ■

➔ **Gå in och läs mer på:**

Macaw Lodge: www.macawlodge.com.

För cykeluthyrning i Jacó: www.axrjaco.com, kostar 15 dollar per dag för en mountainbike.

Rio Hills blogg där han beskriver sitt cykeläventyr genom Latinamerika: www.pedalthe globe.blogspot.com.

Costa Rica

Costa Rica består av sju provinser som täcker 51 000 kvadratkilometer, vilket är en niondel av Sveriges yta. Folkmängden uppgår till fem miljoner, varav en tredjedel bor i storstadsområdet till huvudstaden San José. Tidigare presidenten José Figueres Ferrer avskaffade militären 1948 och landet har satsat på fri utbildning till befolkningen där 96 procent kan läsa och skriva – den högsta siffran i Latinamerika.

Turism i Costa Rica

Varje år besöker omkring 2,5 miljoner turister Costa Rica. Många vill se någon av landets 30 nationalparker och cirka hälften av besökarna tar del av aktiviteter som innefattar ekoturism. Omsättningen som ekoturismen årligen genererar är omkring tio miljarder kronor. Turism är den största näringen i landet följt av jordbruk och elektronik/teknologi. Landet sägs vara ekoturismens vagga och ett land där ordet eko får full genomslagskraft i de olika leden. Costa Ricas regering har sagt att landet ska vara helt koldioxidneutralt om sex år.

Högsäsongen sträcker sig från slutet av november till slutet av april då det även är torrperiod. Regnperioden är från maj till mitten av november. Eftersom det är tropiskt klimat kan det regna året om, särskilt längs kusterna. För bäst klimat åk till Costa Rica under landets sommarmånader: december och januari. För svalare temperaturer året om: besök bergen.